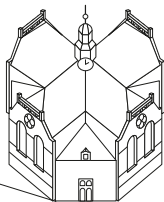

Noorder kerk concerten

zaterdag 9 december 2017

In de ban van Bach

Amsterdam Bach Consort
Collegium Delft

Sara Moreira Marques sopraan

Marta Lončar sopraan

Minho Jeong counter tenor

Tigran Matinyan tenor

Jouke Wijmenga bariton

o.l.v. **Niek Idelenburg**

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Nun komm, der Heiden Heiland BWV 61
Cantate

Magnificat in D-groot BWV 243

inclusief de Einlagesatzen uit Magnificat in Es-groot BWV 243A

1. Magnificat anima mea Dominum. (koor)
2. Et exsultavit spiritus meus in Deo salutari meo. (sopraan II)
- A. VON HIMMEL HOCH (KOOR)
3. Quia respexit humilitatem ancillæ suæ:
ecce enim ex hoc beatam me dicent (sopraan I)
omnes generationes. (koor)
4. Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen
eius. (bas)
5. Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus
eum. (alt en tenor)
- B. FREUT EUCH UND JUBILIERT (SOLISTEN)
6. Fecit potentiam in bracchio suo, dispersit superbos
mente cordis sui. (koor)
7. Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles. (tenor)
- C. GLORIA IN EXCELSIS DEO (KOOR)
8. Esurientes implevit bonis et divites dimisit inanes. (alt)
9. Suscepit Israel puerum suum recordatus misericordiæ
suæ. (Sopraan I, II en alt)
- D. VIRGA JESSE FLORUIT (SOPRAAN I EN BAS)
10. Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et semini
eius in sæcula. Gloria Patri, Gloria Filio, Gloria et Spiritui
Sancto! Sicut erat in principio et nunc et semper et in
sæcula seculorum. Amen (koor)

Toelichtingen

Magnificat, BWV 243

Het Magnificat is de lofzang van Maria op de Heer, ontleend aan het evangelie van Lukas, de verzen 46–55. Wekelijks klonk in Leipzig ten tijde van Bach het Magnificat in de volkstaal op zaterdag- en zondagmiddagen ter afsluiting van de vespers (Cantate nr. 10 *Meine Seel erhebt den Herren*). Echter, in de Lutherse eredienst werden kerkelijke gezangen op Latijnse teksten alleen gezongen op hoogtijdagen als Pasen en Pinksteren. Het Latijnse Magnificat, BWV 243 ontstond gelijk in het eerste jaar van zijn aanstelling als Thomascantor in 1723. Het was Bachs eerste grootschalige koorwerk. Hij wilde alle door voorgangers gecomponeerde versies in pracht en praal overtreffen. Het concertante werk werd uitgevoerd op eerste kerstdag tijdens de vespers in de Nikolaikirche en herhaald op tweede kerstdag in de Thomaskirche. In 1730 onderwierp Bach het werk aan een revisie. Minder op kerst en meer op algemene gelegenheden toegesneden. Het schitterende handschrift van de tweede versie is bewaard gebleven en wordt als regel als basis voor uitvoeringen gebruikt. Nog enkele woorden over de structuur van de compositie. De evangelietekst bestaat uit tien strofen. Voor elke strofe componeerde Bach afzonderlijke muziek. Er zijn vijf solisten: twee sopranen, alt, tenor en bas. Ook het koor is vijfstemmig. Het uitgebreide orkest met koper, hout, strijkers en pauken was het grootste dat Bach in zijn tijd op de been kon krijgen. Opmerkelijk is de beknoptheid van de compositie. Geen da capo aria's, vanwege de tijdslimiet van de vespers.

*Mijn ziel prijst en looft de Heer,
mijn hart juicht om God, mijn redder:
hij heeft oog gehad voor mij, zijn minste dienaar.
Alle geslachten zullen mij voortaan gelukkig prijzen,
ja, grote dingen heeft de Machtige voor mij gedaan,
heilig is zijn naam.
Barmhartig is hij, van geslacht op geslacht,
voor al wie hem vereert.*

*Hij toont zijn macht en de kracht van zijn arm
en drijft uiteen wie zich verheven wanen.
Heersers stoot hij van hun troon
en wie gering is geeft hij aanzien.
Wie honger heeft overlaadt hij met gaven,
maar rijken stuurt hij weg met lege handen.
Hij trekt zich het lot aan van Israël, zijn dienaar,
zoals hij aan onze voorouders heeft beloofd:
hij herinnert zich zijn barmhartigheid
jegens Abraham en zijn nageslacht,
tot in eeuwigheid.*

(Nieuwe bijbelvertaling)

Cantate Nun komm, der Heiden Heiland', BWV 61 Lang voordat Bach in 1723 de aanstelling tot Thomas-cantor verwierf, was hij gedurende de periode 1708 – 1717 werkzaam in Weimar als organist en kamermusicus van Wilhem Ernst, hertog van Saksen-Weimar. Uit die tijd stammen zijn vroegste cantates, waaronder de advents-cantate *Nun komm, der Heiden Heiland*. In deze cantate, gecomponeerd in 1714, wordt de komst van de verlosser (van de erfzonden) aangekondigd. Op de eerste zondag van de advent rijdt de heiland vorstelijk gezeten op een ezel Jeruzalem binnen. Het is een statig gebeuren, door Bach verklankt in de stijl van een gepunteerde Franse ouverture (langzaam – snel – langzaam). Het koor zingt de eeuwenoude melodie van het gelijknamige adventslied. In een recitativo accompagnato bevestigt de tenor dat de redder is gekomen, als mens van vlees en bloed. Hij zal met zijn zegen onze zielen vol belichten. In de blijmoedige tenoraria wordt Jezus verzocht naar onze kerk te komen en ons een gezegend nieuwjaar te brengen. Het tweede recitatief is heel bijzonder. Begeleid door tokkelende strijkers komt Jezus (bas) aankloppen op onze hartendeuren. Hij wil tezamen met ons het avondmaal gebruiken. De sopraan gaat in haar aria gaarne op dit verzoek in. Zij opent haar ganse hart. Kom binnen en ik zal het zalig vinden. Voor de melodie van het slotkoor greep Bach wederom terug op een destijds bij ieder bekend kerstlied *Wie schön leuchtet der Morgenstern*.

HAN VAN TULDER ([WWW.HANVANTULDER.NL](http://www.hanvantulder.nl))

Biografiën

Sara Moreira Marques begon haar muzikale vorming toen ze zes jaar oud was. Ze volgde zanglessen vanaf 2005 en voltooide in 2008 een opleiding in muziektheorie en ontving de schoolprijs voor artistieke en theoretische verdienste. Nadien werd ze toegelaten tot de Escola Superior de Música de Lisboa (ESML), waar ze in 2011 in zang afstudeerde. Zij was betrokken bij de geboorte van de Opera Studio van de ESML in de rol van Amore/ Erasto (*Glucks Paride ed Elena*). In 2012 verhuisde ze naar Nederland en werd uitgenodigd om deel te nemen aan Meesters en Gezellen, een kamerkoor project met coaches van het Nederlands Kamerkoor en Capella Amsterdam en dirigent Kaspars Putnins. In de zomers van 2013 en 2014 was zij een beursstudent aan het Zêzere Arts Festival in Portugal, een cursus waar ze betrokken was bij opera-uitvoeringen, kunst lied en oratorium concerten. In 2015 studeerde ze af bij Roberta Alexander aan Codarts Rotterdam en nadien was ze betrokken bij de NJO Muziekzomer, met coaching van Claron McFadden. Ze is lid van de Zed Chamber Choir, een nieuw vocaal ensemble dat zijn debuutconcert in februari 2016 had. Haar diepgaande interesse in nieuwe muziek is te herkennen aan haar kamermuziekprojecten: haar duo met percussionist Renato Penêda en duo saras met saxofonist Sarah Wünsche; en aan haar werk met AKOM Ensemble, een jong en dynamisch project gespecialiseerd in hedendaagse klassieke muziek. Sara treedt vaak op als solist en heeft een breed repertoire van de vroege barok tot hedendaagse muziek en ook andere stijlen zoals folk / traditionele muziek en jazz / lichte muziek arrangementen.

(Meer info: www.saramoreiramarques.com)

Na het afronden van haar muziektheoretische studies aan de Muziekacademie van Zagreb, werkte **Marta Lončar** op verschillende muziekscholen. Daarnaast volgde ze privé zanglessen en zong ze in verschillende koren. Van 2008 tot 2014 zong ze met het ensemble Antiphonus waarmee ze vroege en hedendaagse muziek uitvoerde op verschillende muziekfestivals zoals Dubrovnik Early Music Festival, Varaždin Baroque Evenings en het Festival Croatie, *la voici* in Parijs. In 2014 begon ze haar studie aan het Koninklijk Conservatorium met Rita Dams, Sasja Hunnago, Peter Kooij, Michael Chance, Jill Feldman, Dorothee Miels, Pascal Bertin en Robin Blaze. Optredens in Nederland waren onder andere C.P.E. Bach's *Israelites in der Wüste* (als Zweite Israelitin) op het Festival Musica Sacra Maastricht (opgenomen voor NPO Radio 4) en Diepenbrock-liederen uitgevoerd in het Concertgebouw, Tivoli Vredenburg in Utrecht en de Nieuwe Kerk in Den Haag (opgenomen voor Radio West). Ze nam deel als koorlid tijdens een tournee door de vs en Nederland in de uitvoering van de mis in B-mineur door J.S. Bach (een project gemaakt in samenwerking met de Juilliard School, New York en uitgevoerd door Ton Koopman).

Tijdens haar studie nam ze deel aan projecten van het Koninklijk Conservatorium onder de artistieke leiding van Michael Chance met concertuitvoeringen van *Dido en Aeneas* van Purcell (als Dido), *L'Orfeo* van Monteverdi (als Messagera), Händel's *Agrippina* (als Agrippina) en een semi-geësceneerde uitvoering van *L'incoronazione di Poppea* (als Poppea). In het seizoen 2016/2017 was ze understudy in een productie van *Opera2Day (Dr. Miracle's Last Illusion)*. In april 2017 gaf ze een recital met luitiste Arjen Verhage en in augustus 2017 nam ze deel aan het Utrechtse oude muziekfestival. Sinds juli 2017 is ze erelid van het Kroatisch Radiokauzenkoor.

Minho Jeong maakte zijn debuut als countertenor in 2012, in de *Hohe Messe* van Bach met de Bachsolists Seoul, onder leiding van Masaaki Suzuki. Sinds die tijd zong hij talloze Bach Cantates en Passies met bekende musici zoals Hakwon Yoon, Sunah Kim, Masaaki Suzuki, Masato Suzuki, Ryo Terakado, Pascal Bertin, Jos Vermund, Mike Fentross, Gerd Türk, and Sigiswald Kuijken. Hij kwam hierdoor in diverse grote muziekhuizen terecht, waaronder de LA Disney Hall, Dallas Opera Theater, Lotte Concert Hall, Seoul Art Center, en Tokyo Opera City Concert Hall. In 2012 was hij finalist in de Bach Competition in Leipzig.

Minho Jeong kreeg les van Seungbok Shin, Dongho Shin, Junghyun Kim, Chungsik Park, en Seunghee Park. In 2016 voerde zijn voorliefde voor de barok muziek hem naar Europa om aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag zijn studie te vervolgen. Zijn docenten als Rita Dams, Peter Kooij, Pascal Bertin, Robin Blaze, en Dorothee Mielsds helpen hem vooruit in zijn passie als Bach specialist.

De in Moskou geboren tenor **Tigran Matinyan** studeerde zang aan het P.I. Tchaikovsky Conservatorium en zette zijn studie voort op de Gnessin Muziekacademie in dezelfde stad. Van 2015 tot 2017 volgde hij het masterprogramma Oude Muziek Zang aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, waar hij les kreeg van Michael Chance, Peter Kooij, Pascal Bertin en Gerda van Zelm.

Tigran was te horen als solist in werken als de *Mariaversers* en *Orfeo* (Monteverdi), *Messiah* en *Acis & Galatea* (Händel), *Weihnachtsoratorium*, *Matthäus-Passion*, *Johannes-Passion* en *Magnificat* (J.S. Bach), *Requiem* en *Krönungsmesse* (Mozart), *Petite Messe Solennelle* (Rossini) en *Oberon* (Weber). Hij soleerde met het Residentie Orkest, Musica Viva, Pratum Integrum, Moscow Philharmonic Orchestra en het Russian Philharmonic (Moscow Symphony Orchestra). Ook werkte hij met bekende dirigenten, zoals Antony Hermus, Charles Toet, Peter van Heyghen, Ton Koopman, Peter Neumann, Peter Phillips, Andrew Lawrence-King, Aleksandr Rudin en Vladimir Minin. Tigran woont en werkt als freelancer in Nederland.

Jouke Wijmenga (1997) komt uit een muzikale familie, waardoor hij al vroeg in aanraking kwam met klassieke muziek. Op zijn 6e begon hij cellolessen te volgen en twee jaar later ging hij naar de Koorschool St. Bavo waar hij leerde zingen in het Kathedrale Koor in Haarlem. Na zijn stembrek begon hij privé zanglessen te volgen bij Sarah Barret, waar hij op de koorschool ook les van had, en mocht hij geregeld als solist optreden bij het Kathedrale Koor tijdens concerten in binnen en buitenland. In september 2016 begon hij aan zijn studie klassiek zang aan het conservatorium in Rotterdam bij Henk Neven. Jouke zingt geregeld in kleinere vocale ensembles maar ook in grotere koren als het Rotterdam Symphony Chorus. In 2017 mocht hij meezingen met het Engelse koor The Sixteen tijdens een tournee door Nederland.

Marcel Reijans (coach) is één van Nederlands toonaangevende tenoren. Al sinds 1994 is hij actief op nationale en internationale podia in opera, oratorium en kamermuziek en zijn repertoire strekt zich uit van barok tot en met de 21ste eeuw. Hij zong meer dan 70 operarollen in vele vooraanstaande operahuizen over de hele wereld en hij wordt geprezen om zijn vertolkingen van lyrische rollen in Mozart, Strauss en Wagner. In Nederland zong Reijans vele rollen bij De Nationale Opera, Nederlandse Reisopera, Opera Zuid en de NTR ZaterdagMatinee en werkte hij met vrijwel alle professionele orkesten: o.a. Koninklijk Concertgebouworkest, Rotterdam Philharmonisch Orkest, Residentie Orkest, Radio Filharmonisch Orkest, Het Gelders Orkest, Orkest van het Oosten, Philharmonie Zuidnederland en het Noord Nederlands Orkest.

Ook op het concertpodium is zijn repertoire zeer omvangrijk. Zo zong hij onder andere *Hohe Messe* en aria's en evangelist in *Johannes Passion* en *Matthäus Passion* (Bach), *Messiah* en *La Resurrezione* (Händel), *Requiem*, *Krönungsmesse* en *Der Messias* (Mozart), *Die Schöpfung* (Haydn), *Symphony No. 9* (Beethoven), *Elias*, *Paulus* en *Die erste Walpurgisnacht* (Mendelssohn), *Petite Messe Solennelle* (Rossini), *Faust Symphony* (Liszt), *Requiem* (Verdi), *L'Enfance du Christ* (Berlioz), *Messa di Gloria* (Puccini), *Te Deum* (Bruckner), *The Bells* (Rachmaninov), *Das Lied von der Erde* (Mahler), *Serenade for Tenor and Horn* (Britten) en *Child of our time* (Tippett).

Na het voltooien van de studies Politicologie en Communicatiewetenschap studeerde Marcel Reijans in Amsterdam aan het Sweelinck Conservatorium, in Philadelphia aan het Curtis Institute of Music en in San Francisco aan het Merola Opera Program. In 1996 won hij het Cristina Deutekom Concours en in 1997 vertegenwoordigde hij Nederland bij de Cardiff Singer of the World Competition.

Marcel Reijans is hoofdvak docent zang aan het Codarts conservatorium van Rotterdam en aan het Prins Claus Conservatorium van Groningen. Bovendien leidt hij zijn eigen privé vocal studio genaamd 'Studio Fritz'.

Niek Idelenburg (dirigent) studeerde directie bij Daniel Reuss aan het conservatorium van Amsterdam en studeerde cum laude af aan het conservatorium van Utrecht bij Udo Reinemann. Hij is de vaste dirigent van het Amsterdams Bach Consort en artistiek directeur van Holland Opera, dat zich specialiseert in opera voor kinderen en opera op locatie. Hij zong de titelrol in Blauwbaard van Chiel Meijering en dirigeerde verschillende opera's met als hoogtepunt in 2015 de wereldpremière van *The Day After* van de Britse componist Jonathan Dove.

Amsterdam Bach Consort

Natuurlijk zingt het Amsterdams Bach Consort muziek van zijn naamgever, maar het doet veel meer: Oude muziek wordt soms gecombineerd met hedendaagse muziek, er worden opdrachten voor nieuwe composities gegeven en er wordt, naast instrumentale ensembles, samengewerkt met gezelschappen op gebied van theater en dans.

Naast vele bekende en minder bekende cantates van Johann Sebastian Bach zijn ook meesterwerken van andere componisten zoals Monteverdi, Pergolesi en Scarlatti op het repertoire te vinden. In het oog springende projecten waren de *Zchepping*, *Mozart Requiem Moves* en *Handel with care*. Projecten met en voor jongeren. de *Zapp Mattheus* is inmiddels een repertoire stuk voor de hele familie geworden en speelt 1 april 2018 in Muziekgebouw aan het IJ.

Collegium Delft – Inspirerend musiceren

Onder de naam Collegium Delft treden de musici van Camerata Delft op als begeleidingsensemble. Dit ensemble begeleidt (kamer)koren of solisten in met name de barok- en klassieke werken: cantates, passionen, missen en oratoria. Maar ook modern werk en hedendaagse muziek valt onder het repertoire; het ensemble is flexibel van samenstelling en breed inzetbaar.

Voor Collegium Delft wordt de vaste bezetting van Camerata Delft waar nodig aangevuld met bevriende collega's die dezelfde fantasievolle manier van musiceren hoog in het vaandel hebben staan.

De musici van Collegium Delft spelen meestal op moderne instrumenten, maar ook een ensemble met barokinstrumenten is mogelijk. Alle musici hebben zich geschoold in de uitvoeringspraktijk van oude muziek en zijn tevens opgeleid als uitvoerders van hedendaagse composities.

Het ensemble treedt regelmatig op met het Philharmonisch Koor Toonkunst Rotterdam (onder andere de *Mattheus Passion* van Bach in De Doelen en op Texel, Mozart's *Mis in c* en McMillans *Seven Last Words*) en met het Amsterdams Bach Consort (onder meer in het *Weihnachtsoratorium* van Bach en het *Requiem* van Mozart in Tivoli Vredenburg). Maar ook met kamerkoren als Delft Blue, Vocaal Ensemble Coqu en het Drechtsteden Bachkoor (op het Bachfestival Dordrecht 2016). Dirigenten die graag met Collegium Delft werken zijn onder anderen Maria van Nieukerken, Nico van der Meel, Niek Idelenburg en Arjen Leistra.

Met het professionele kamerkoor PA'dam onder leiding van Maria van Nieukerken maakte Collegium Delft een cd met Bach's *Goldberg Variaties* in een arrangement voor koor en barokensemble van componist Gustavo Trujillo

Huischroniqueur Herbert van Hasselt, voorheen directeur van de Amsterdamse Oude Kerk, houdt na afloop van het concert een pilaarpraatje. Verwacht prachtige anekdotes over de roemruchte geschiedenis van Amsterdam, de Noorderkerk en natuurlijk muziek.

Na afloop van het concert bieden wij u graag een kopje koffie of thee aan in de kerk!

Muziek in de Noorderkerk:

de perfecte zaterdagmiddag in hartje Amsterdam.

Doe boodschappen op de biologische Noordermarkt, eet de beste appeltaart van Amsterdam bij Café Winkel en geniet van een uur concert in de Noorderkerk.

Volgende Noorderkerkconcerten

16 december Frommerman

13 januari 2018 Cellooctet Amsterdam & Karin Strobos

De Noorderkerkconcerten worden mogelijk gemaakt door:

AF amsterdams
AK fonds voor de
kunst

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS
De kunst van het geven

J.C.P. STICHTING
jong talent, cultuur & podia

BERGH STOOP & SANDERS
ADVOCATEN
Het Kersjes Fonds

PRINSELIJK
GEBONDEN

MET DANK AAN: Dille en Kamille, De Boerenmarkt en alle vrienden van de Noorderkerkconcerten.
Noorderkerkconcerten is zeer erkentelijk voor de steun van de leden van de Noorderkring

noorderkerkconcerten

/nkconcerten

noorderkerkconcerten.nl

info@noorderconcerten.nl

020 620 4415